

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele

să se adreseze Redacției Telegrafului Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Credincioșii români în Iugoslavia

Glasuri de jale și plângere pătrund, cam de multă vreme, dela frații români de sub stăpâniri străine.

Durerea acestor frați asupriți ne scormonește sufletul până'n adâncul răbdării lui.

Putem sta nesimțitori când trup din trupul neamului nostru se găsește în frământări înduioșătoare? Oricum s'ar spune, noi nu putem ascunde sentimentele ce ne sguđue de durere.

Am spus-o și o spunem pe față:

să se domolească prigonirile deslănțuite de stăpâniri asupra românilor subjugăți!

Sârbii — aliații și prietenii noștri — tot mai năpăstuesc pe frații români din Iugoslavia. Nu ne vine să credem și, totuși, acești aliați asupresc sufletul românilor de sub stăpânirea lor, neținând seamă de datoria omenească, nici de legăturile încheiate cu neamul nostru bun, cuminte și îngăduitor cu toți minoritarii din sânul țării lui.

Înțelegem ca cineva să ia măsurile convenite de ordine, când, într'o țară, unii minoritari agită

și luptă pentru a produce sguđuri statului și a-l distruge; — dar, când bieții supuși români, cunoscuți de veacuri ca oameni răbdători, iertători și liniștiți, pentru ce să li se amărască zilele traiului pașnic?

Sârbii nu mai știu de durerile, înghițite împreună cu românii, sub coroana ungară? Sârbii au uitat lanțurile robiei? Nu simt și azi urmele lor?

Românii au suferit mult, din pricina bisericii sârbești, chiar sub coroana ungară, și nu putem uita cu ușurință mizeriile făcute de arhieria sârbească unui Paul Iorgovici, sau Dimitrie Țichindeal din Arad, sau Moise Nicoară, martiri cu toții ai cauzei românești. Când marele Șaguna a liberat suflarea ortodoxă română de sub ierarhia sârbească, cucernicii români, sub lanțurile ungarești, au gemut înăbușiți și au uitat atunci durerile pricinuite de sârbi, cari erau și ei sub aceleași stăpâniri vitrege.

Au plâns românii și sârbii de multeori frățește împreună, când temnițele ungurești «adăposteau» pe nevinovații luptători români și sârbi.

Dar, a trecut furtuna, și zoriile libertății au răsărit și pentru noi, și pentru sârbi. Și când sârbii

nesocotesc pe românii din Banat și din alte meleaguri locuite de români, închizându-le școalele și bisericile, și prigonind preoții și învățătorii lor, ne aducem aminte, cu durere, și ne întrebăm e cu puțință oare ca aliații noștri, și azi, tot mai dușmănesc pe nevinovații români?

Stăpânirea sârbească poate nu îndrăznește să înfrunte curentul pornit împotriva fraților noștri?

Noi însă vom urma cu înșirarea durerilor lor, căci ele sânt durerile întregului neam românesc.

Noi avem, în țara noastră, câteva mii de sârbi, cărora nu le facem nici un neajuns; dimpotrivă, îi iubim cu adevărat, fiind bun cetățeni români. Ei duc pașnică viață în țara tuturor îngăduirilor, țară pe care o dorim tot mai în floare.

Sârbii, cari știu ce-i suferința trecutului, prigonind pe frații noștri români, cad în păcatul ungarilor, cari și astăzi, în veacul libertății și al democrației, au rămas tot cei de ieri.

Când noi vrem liniște, când sufletul nostru dorește înfrățire între fiii acestei țări, când ne dăm avutul pentru a întreținea școale și biserici sârbești în țara noastră, sârbii aruncă zăbranicul

peste sufletul românesc de sub stăpânirea lor.

«Noi întreținem în Banatul nostru, pentru cei 45,000 de sârbi, școale cu limba de predare sârbă și le plătim personalul bisericesc; ear ei ni-au gonit preoții și ni-au închis școalele. Poate fi vreo asemănare între mentalitatea noastră și a altora?». (P. Gârboviceanu).

Azi, ca pe alte vremuri, românii de sub stăpânirea sârbească și ungurească, țipă de adâncă prigoană. Mai putem răbda aceste nelegiuiri într'o vreme de trâmbitare a civilizației și a păcii?

Se încheie pactul Kellogg, se stă de vorbă la Geneva despre pace și bună înțelegere, — dar unii, cari semnează pacea, asupresc pe supușii lor.

«Idealul național ne-a făcut să uităm toate suferințele noastre ierarhice și să fim uniți în iubire frățească în lupta de desrobire. Dumnezeu a dat biruință cauzei noastre; dar, durere, sârbii au revenit la vechile obiceiuri de intoleranță și au reinviat o lume moartă: desnaționalizarea românilor, ajunși în Iugoslavia, cu forța brutală». (Episcopul R. Ciorogariu).

Mai putem răbda această prigoană și umilință? Nu simțim în noi durerile fraților noștri ne-

FOIȘOARA

Ultimele descoperiri la mormântul lui Tut-Ank-Amon

(După „L'illustration“)

Atâtea descoperiri minunate s'au făcut în gropnița funerară a lui Tut-Ank-Amon, încât se credea că mormântul regelui e ineputabil. Zăbavnicul lucru cu exhumarea și cu clăsarea a fost în sfârșit terminat; însă ultima pradă, pe care o aduc la lumina zilei săpăturile făcute cu atâtea răbdare de Howard Carter, e de un interes tot așa de mare ca și obiectele aflate în decursul anilor precedenți.

Ultimele descoperiri s'au făcut în eara trecută, în a patra cameră subterană, pe care arheologii au numit-o anexă. Aci erau îngrămădite într'o disordine cu greu de descălcit,

obiecte foarte variate. E probabil fapta furilor la mijloc, cari au căutat în mormânt numai aurul și petrele prețioase. Ei n'au dispus decât de puțin timp pentru a-și îndeplini afacerea lor clandestină, au lăsat mobilierul în disordine și spintecând cuferile și coșurile de răchită, au vărsat pe pământ conținutul lor.

În mijlocul acestui haos zăcea unul dintre obiectele cele mai prețioase ale artei egiptene de sub Noul imperiu: un cuferel de lemn îmbrăcat în fildeș, cu un capac și cu un fundament tot așa de fine ca o veche monedă grecească, și împodobite cu cele mai delicate culori. Păcat însă că această capodoperă, ca și restul celorlalte din cameră, a fost cam vătămată. Capacul era aruncat într'un colț, cuferelul într'altul, ear coșurile de răchită erau spintecate. Va fi posibil ca toate acestea să fie reconstituite, însă până acum s'a făcut aceasta

abia cu capacul, care e o specialitate căutată a artei din Teba.

Capacul are circa 26 cm. lungime și 20 cm. lărgime. Constă dintr'o tableta de fildeș plasată pe lemn. Pe capac se vede chipul regelui și al reginei sub un polog format din ghirlande, pe care le susține un butuc de viță de vie. Regele răzimat pe bastonul său primește din partea reginei un buchet format din flori de papirus și lotus, flori care sânt simboale ale celor două imperii. Pe două cărți deasupra perechii regale se află inscripția: «Falcicul Dumnezeu, stăpân a celor două ținuturi, Tut-Ank Amon... și înalta sa soție regală, stăpână al celor două ținuturi, Ank-es-en-Amon».

Altă nescoperire însemnată o formează patru cosciuguri, în formă de mumii, și vârate unul într'altul. Cel mai mare dintre ele, al cărui aspect amintește personajii nobile ale acestui period, are circa 80 cm.

lungime. El a fost îmbrăcat într'un strat de rășină neagră și încunjurat de fășii. Fășiile sânt aurite și poartă inscripții hieroglife ce reprezintă divinități și genii protectoare. Acest prim cosciug conținea un al doilea, de-o dimensiune inferioară, în interiorul căruia se afla un al treilea de circa 20 cm. mărime numai, și care era înfășurat într'un strat de pânză. S'a desfăcut cel de al treilea cosciug și în interiorul lui s'a aflat, învălîtă cu aceeaș grije, o statueta admirabilă de aur, precum și un al patrulea cosciug, de abia 12 cm. lungime. Cosciugul e lucrat din aceeaș materie ca și celelalte, ear pe el se poate citi în hieroglife numele reginei Tyi. Cosciugul conținea o prețioasă relicvă: o impletitură de păr castaniu, foarte probabil din părul reginei Tyi. Această suverană a fost femeia faraonului Amenofis III. Amenofis III e faraonul și magnificul moș al lui Tut-Ank-Amon,

vinovați cari sângerează pe meleaguri străine?

Legăturile guvernului nostru cu cel sârbesc n'au înrăurit cu nimic asupra pornirilor necreștinești ale stăpânirii vecine?...

Frații noștri trebuie ocrotiți cu frățietate, mai ales că și ei se închină cu aceeași credință ca și poporul sârbesc; și ei au inimă, care simte și înțelege...

Să se liniștească sufletele! Duhul dreptății și al iubirii de oameni să adumbrească hotărârile stăpânirii sârbești, cu privire la soarta românilor din Iugoslavia.

Biserica ortodoxă sârbească, sora noastră de credință, să ia sub aripile ei bunaviețuire a românilor de sub stăpânirea iugoslavă.

Biserica sârbească, rugându-se zilnic «pentru pacea a toată lumea», cu duhul înțeleptor și iubitor al credinței bisericii ortodoxe să aștearnă pacea și bunaviețuire în inima fraților noștri români.

N. C. Munteanu-Muntmarg.

Sântem în stat creștin sau — jidovesc? Primăria orașului Sibiu, care se bucură de oarecare celebritate în satorirea prețurilor maxime pentru piața acestui oraș, a comis earăș una lată, și adecă: la intervenirea negustorilor jidovi, a schimbat ziua târgului de țară ce trebuia să se țină în 15 Septembrie: (Anul nou jidovesc), pe ziua de Vineri 14 Septembrie, tocmai ziua Crucii, sârbătoare creștină.

In aranjamentul acestei afaceri se spune, că are rol însemnat și Onorata prefectură a județului Sibiu.

Izvorul Izbuca din munții bihoreni

În scop de-a înzestra sfânta episcopie ortodoxă română din Oradea cu așezăminte duhovnicești, prin care să și poată împlini misiunea, P. S. Sa episcopul Roman, în circulara sa cea mai nouă, cere clerului și poporului său contribuiri binevoitoare pentru înălțarea unui *loc de închinare* în eparhia unde, ca și în alte locuri, sfintele mănăstiri ortodoxe de pe vremuri au fost risipite de asupritorii noștri de odinioară; așa, eparhia Orăzii a rămas lipsită de asemenea locașuri, ridicate evlaviei creștinești.

Gândul Prea Sfințitului dela Oradea este înălțarea unei mănăstiri, în munții Bihariei, la Izvorul Izbuca, la locul de pelerinaj al poporului de pe Crișuri.

«Ca să putem da adăpost — spune circulara — pelerinilor și altar pentru sfintele ierurgii, avem trebuință de un adăpost încăpător pentru pelerini, cu câteva chiliute pentru personalul slujitor și de o mică biserică de lemn și până vom ajunge să clădim una mai statornică cu dependențele ei traicnice, adecă să clădim sfânta Mănăstire Izbuca, întemeiată de noi».

Arhierul apelează la evlavia credincioșilor să contribuie la înfăptuirea scopului sfânt; în același timp glasul chemător arhieresc se îndreaptă și către frații din alte eparhii, cari și-au căutat leac de vindecare sufletească și trupească la Izvorul din Izbuca, situat la marginea eparhiei. Glasul veneratului prelat dela Oradea nu poate să răsune în pustiu: locașul de închinare plănuit se va clădi în cel mai apropiat timp.

Minunatul loc de pelerinaj, al poporului bihorean și al județelor mărginașe, este înfățișat într-o descriere a d. S. Mehedintzi, profesor universitar, în modul următor:

«Am fost zilele trecute la marginea de apus a țării. N'am vreme să înșir toate câte le-am văzut acolo. Dar, una vreau s'o știu toți cititorii Duminecii poporului:

Era în ziua de înălțare. Dela Vașcău, un târguleț din valea Crișului negru, am pornit printre niște dealuri acoperite cu fagi, întâi am plecat cu un tren de acelea, care scot lemne din pădure, apoi am mers pe jos. De jur împrejur potecile erau pline de lume, femei, copii, bătrâni, fete... și tot felul de oameni veniți dela depărtare de poște.

Și toți intrau tot mai adânc în pădure. Ce căutau? Mergeau să vadă minunea dela Izbuca, vestită în tot ținutul acela și toate ținuturile dimprejur.

Eată ce mi-au văzut ochii: După ce am trecut multe dealuri și multe păduri negre, am ajuns într-o vale pe al cărei fund se întinde o poiană între codri de fagi. Prin mijlocul poienii curge o gârlă care izvorește din o stâncă. Dar izvorul e tare minunat: aci apele se umflă și revarsă din albie, aci seacă și stau locului. Aștepti un sfert de ceas sau mai mult, apoi vezi apa Izbului că saltă în sus, gârla pornește ca la scocul morii, ear lumea dimprejur se grămădește să privească undă apei.

În ziua aceea veniseră bolnavi din toate părțile, cale de 10 poște. Rânduiala e așa: când pornește apa, bolnavul se așează dedesuptul șuvoiului, ear gârla îl udă, întocmai ca la scocul morii. Cât am stat de față, mai mulți bolnavi au intrat în șuvoiul apei — unul avea o rană la cap nevindecată din timpul războiului. — Am văzut și femei venind cu copii în brațe să-i scalde în izvo-ul făcător de minuni.

În ziua înălțării 10 preoți fac slujbă împrejurul Izbului. Prea Sf. Episcop Roman Ciorogariu a plănuit să zidească aici o biserică. Gândul e nu se poate mai nimerit.

Dacă se va înălța aici o mănăstire, nu ne îndoiim că locul acela va ajunge vestit în tot cuprinsul țării românești.

Nu e în căderea noastră să vorbim mai multe despre acest loc minunat. Ne gândim la un singur lucru: în ziua de sfânta Paraschiva, moldovenii de peste Prut veneau la Iași, la mitropolie, pentru acel hram vestit. Era singurul fir care mai lega poporul moldovenesc la un loc. Dacă se va face o biserică la Izbuca, în valea Crișului, se va aduna acolo lumea din toate colțurile pământului românesc, — va fi ca un fel de Ierusalim al românilor.

Cei cari știu să privească lucrurile mai adânc să ia seamă ce faptă mare se poate săvârși aici pentru întregirea sufletească a neamului».

In Iugoslavia. Din Caransebeș se anunță, că P. S. Sa episcopul *Iosif* a plecat în vizite canonice la comunele noastre aflătoare în Bănatul Iugoslaviei.

Biserica

Inspirat de duhul evanghelic și cu dragoste cucernică pentru sfânta noastră biserică și misiunea ei, cunoscutul scriitor, Gh. D. Mugur, în notele și impresiile sale către un preot (în vol. «Florile»), grăește astfel despre biserică:

Misiunea bisericii a fost întotdeauna creșterea lumii în spiritul și frumusețea lui Isus. Pentru această creștere ea n'a avut altă putere decât zelul și cuvântul misionar. Cu el a iluminat risipind tristețea și îndoiala. Și acest cuvânt trebuie să se audă mereu, pentru că «credința vine numai din cuvânt» și omenirea, scăpătată în spiritul și inima ei, are nevoie de Isus.

Azi nu e vorba numai să reduci analfabetismul, ci să desfunzi viața, făcând-o roditoare. Poporul nu știe nimic. El a trăit fără o înțelegere a misiunii. Fericirea lui a fost înrărită de cal, de pasărea din curte, de bou, de sapă, de vânt, ori de nori. El are visurile și înțelepciunea lui,

credința lui rutinară. Nimeni nu l-a crescut. Ba l-am ferit până și de atingerea cu cartea de nevoe, care acolo, la țară, e scriere subversivă.

Și totuși alcătuirea politică de azi ieșită din spaima și strigătul vremii, i-a dat sarcini în organismul statului. Ele însă rămân fără de folos, atât cât omul trăește în pustietate și în ceața neștiinței, fără orizont și fără gând.

Sântem ca o grădină care se păraginește. O țară de drame și de plâsmuiri. Cuvintele sânt răsturnate de fapte. Balsamo Cagliostro stă trufaș pe toate înălțimile.

Ne desfigurăm. Pierdem limba, pierdem datina și etnicul. Nu mai sântem noi. Trăim din împrumut și erezie. Ramurile sufletului stau uscate ca după o desfrunzire în asprimea iernii. «Mințim, spune Unamuno, ori de câte ori vorbim de regenerare, pentru că nimeni nu se gândeste, într'adevăr, la a se regenera pe sine. Aceasta e o temă care țăș-

Bisericile și pacea lumii

Profesorul universitar berlinez, Iuliu Richter, delegat la congresul bisericesc universal dela Praga, face despre această întrunire o dare de seamă, din care publicăm, în traducere, următoarele:

Urmărit cu neobișnuită și profundă luare aminte, din partea obștei, s'a ținut de curând la Praga congresul ligii universale pentru împrietenirea popoarelor prin biserică.

Din liga aceasta fac parte, cum știm, cercuri conducătoare din toate bisericile creștine, cu excepția celei romano-catolice. S'ar părea astfel curios, că societatea și-a ținut congresul tocmai într-o țară catolică în mare majoritate. Chiar dacă am privi numai la Boemia, aflăm că aici trăesc, pe lângă 5 $\frac{1}{4}$ milioane romano-catolici, numai 250 mii de protestanți, 437 mii membri ai bisericii cehoslovace desfăcute de Roma, și 16 mii membri ai bisericii vechi catolice. La congres erau însă reprezentate 40 de țări, cu 500 delegați; ear Praga ne invitase cu atâta dragoste, încât nu puteam refuza participarea.

Cum se întâmplă la asemenea congrese: s'au ținut multe prelegeri publice, ale celor 500 delegați, nenumărate ședințe, ale comisiunilor mari și mici, — așa încât cu greu am fi biruit urmări întreg programul multilateral al adunării.

Liga, întrunindu-se în congres numai odată în trei ani, are de rezolvit o lucrare foarte voluminoasă de afaceri curente. Este vorba de-a face apropiere sau chiar împrietenire între diferitele biserici creștine, care au dus până acum o viață izolată, — în deosebi bisericile orientale din răsăritul și sud-răsăritul Europei...

Congresul dela Praga a pus, cu mare seriozitate, în centrul dezbaterilor sale problema desarmării și a căutat să studieze temeinic acest complex de chestiuni din puncte de vedere: social, economic, moral și religios. Un însemnat număr de oratori remarcabili, oameni specialiști, au stat cu luminile și talentul lor la dispoziția congresului, între alții: Dr. Simons, președinte al curții de apel, prof. univ. Rade, ministrul de externe Beneș, Sir Dickinson, arhiepiscopul Natan Soederblom din Upsala, Albert Thomas și mulți alții.

S'a stabilit o serie de fapte momentuoase și, în partea cea mai mare, de necontrazis:

Cele 55 de state ale tratatelor dela Paris din 1919 au luat asupra

nește din cap, nu din inimă. Să ne regenerăm. Da. Dar cum să săvârșim aceasta, când nimeni nu se căește de nimic».

Ar fi neluștes ca în tristețea celor puțini să nu se găsească și puterea de răsturnare și prefacere:

Pentru sfășierea aparențelor și așezarea vieții pe realitatea gândurilor lui Isus, noi avem nevoie de sufletul dinamic al bisericii, de doctorii și misionarii ei.

Asprimea și durerile ceasului de acum vă cere pe voi, preoți, cărturari și conducători de oameni.

Călcați acolo unde e păragină și umbră. Mângâiați și convertiți. Sfășiați tristețea. Sfărâmați prejudecățile. Faceți să dispară tot ce atinge și primejduiește spiritul și tradiția acestui neam. Umpleți aerul de credință și răsturnați tot ce împiedică mersul oamenilor către inima și adevărurile lui Isus. Nu agitați însă la nici o vrăjmășie, ci înălțați sufletele către o armonie a lumii.

Pentru aceasta, ca în tragedia saxonă, ucideți-vă odihna.

În timpul căruia imperiul din Teba își ajunge culmea desvoltării lui. Statueta de aur, figură a lui Amenofis III, și legătura de păr dela bunica lui Tut-Ank-Amon, erau suveniruri de ale familiei care trebuiau păstrate cu venerație și care au fost îngropate cu el.

În sfârșit o a treia descoperire sânt 16 mici unelte aflate în fundul unui coș. Uneltele sânt din lemn și metal. Metalul folosit e ferul și tocmai în aceasta constă valoarea lor, întrucât până la Tut-Ank-Amon nu s'a aflat în mormintele egiptene nici un obiect din fer. De aici se poate conchide că ferul își formează apariția în civilizația Egiptului sub dominația lui Tut-Ank-Amon. Cele 16 unelte aveau o însemnare simbolică, ele erau destinate a comemora prima folosire a ferului. Ele nu spun că ferul nu exista și înainte, ci dovedesc numai că în Egipt începe a se folosi abia cu timpul lui Tut-Ank-Amon (1373—1350 a. Hr.).

N. Neaga.

lor îndatorirea desarmării; — ear desarmarea puterilor centrale, în special a Germaniei, are senz și se poate susține, numai dacă celelalte puteri iau în serios îndatorirea lor de-a desarmă, (Germania însă a urmat pe ascuns a se înarmă. *Red*); — un nou război universal ar fi împreunat cu stăpîrea de popoare întregi și cu apunerea culturii europene; — legăturile economice dintre popoare sînt condiționate de pacea sigură, pentru refacerea economică a Europei; — desarmarea morală a popoarelor trebuie să premergea celei militare și să înainteze paralel; — războiul universal a desmintit vechea vorbă: *Si vis pacem, para bellum*, și a înlocuit-o cu vorba: Dacă vrei pace, lucrează pentru pace; — sesiunile diplomatice și politice nu vor fi în stare să asigure pacea niciodată, dacă popoarele înseși nu le împrumută putere prin o voință vie spre pace; — numai religionea, în special creștinismul, are izvorul de putere religioasă, e în stare să adănească în suflete voința spre pace șcl. Punctul culminant al congresului este rezoluția votată — după vii debateri în ședințele comisiunilor — cu unanimitate. Rezoluția arată următoarele fapte dela care să se pornească:

Primejdia neliniștii și nesigurății crește la popare în măsura în care statele ocolesc desarmarea. Statele, care formează societatea națiunilor, s'au obligat să desarmeze; puterile centrale au fost forțate (nu încă cu deplin rezultat, *Red*) să desarmeze, cu asigurarea că și celelalte popoare vor urma acelaș drum; chiar și după desarmarea îndeplinită, va trebui în orice chip asigurată eficacitatea reducerii înarmărilor; această desarmare este premisă neapărată pentru a evita războiul; trebuie acceptate metode nouă, pașnice, spre deslegarea neliniștelor internaționale.

În fața faptelor pomenite, congresul dela Praga cheamă bisericile să-și îndatoreze membrii a lucra din răspuțeri pentru pace și a lămuri spunându-le că toate statele trebuie să înfăptuiască desarmarea și să primească un tribunal de arbitri general, unde toate diferendele internaționale se vor rezolvi nu prin război, ci prin mijloace pașnice.

INFORMAȚIUNI

Concursuri pentru premiile Academiei Române. Premiul «Eufimia și Ioan Andrei profesor», de 4000 lei, se va da în sesiunea generală din 1931, celei mai bune scrieri conținând *Predici bisericesti duminicale și ale sărbătorilor sfinților prăsnuți de sf. biserică creștină ortodoxă*, printre cele publicate dela 1 Ianuar 1928—31 Decembrie 1930. Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 Decembrie 1930.

— Premiul episcopiei Argeșului, de 10 000 lei, se va da în sesiunea generală din 1929, pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului: *Monografia mănăstirii și episcopiei din Curtea de Argeș*. — (Deciz. 6 Iunie 1923). Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 Decembrie 1928.

Slujba în temple inochentiste. În două comune basarabene din județul Orhei, în Tareuca și Alcedar, s'au făcut zilele acestea descinderi, autorizate de parchet, la două case țărănești: s'au găsit niște capele bizare, împodobite cu scoarțe, icoane, candelă aprinse și o bibliotecă de cărți bisericesti, o cameră doinică, ce corespunde cu restul clădirii prin o intrare mascată care nu e cunoscută decât de adeptii sectei inochentiste. În

templu, ei zic «biserică», slujea preoteasa sectei Natalia Arnăutu, asistată de frații Gherasim și Savin Grosu desbrăcați până la brâu, — după ritualul sectei, — precum și de adeptele Salomeia Grosu și Nădejdea Sofia. S'a constatat și de astă dată că șefii sectei înșală bunacredința a celor ce se apropie de ei, storcând sume enorme de bani pentru propagandă. Când un agent al siguranței a atins candelă și a ridicat icoanele spre a le aduce la tribunalul din Orhei, preoteasa sectei Natalia Arnăutu s'a prefăcut surprinsă de un acces isteric, s'a trântit la pământ, și a început să înjure pe «turburătorii» aceluia «sfânt» locaș. Cercetările urmează.

† **Dr. Vasile Pop de Harșianu**, venerabilul avocat din Sibiu, a încetat din viață în al 99-lea an al vieții, la Reghin, în noaptea de 16/17 Septembrie 1298. În mormântarea i s'a făcut în 19 Septembrie, ora 2 p. m., din capela spitalului din Reghin la Hodac, locul său natal. După o lungă viață laborioasă de bun român odihnească în pace!

Lege de revizuirea averilor. La Craiova, cu prilejul congresului advocaților, de curând ținut, luând parte și dl ministru al justiției Stelian Popescu, dsa a declarat că guvernul lucrează la un plan de lege pentru revizuirea averii tuturor funcționarilor publici din țară.

Imn religios. La 31 Octombrie a. c. se întrunesc membrii comisiunii literare pentru judecarea celui mai frumos imn național religios ce se va cânta de cor la solemnitatea punerii pietrei fundamentale a mănăstirii «În tregirea neamului» sub pitoreștii munți ai Făgărașului: Bucium. Se știe că pentru acest concurs literar comitetul central, de sub înalta președinție de onoare a M. S. Regina Maria, a înstituit premii de 10 mii lei. Manuscrisele se primesc până la 31 Octombrie pe adresa secretariatului: București, calea Rahovei Nr. 13, lângă tribunal.

Greu de crezut. Se respăndește știrea, că în Siberia tot s'ar mai găsi peste 13 mii de prizonieri români, pe cari rușii nu-i lasă să se înapoieze în țară.

Junimea, societatea academică dela Cernăuți, își serbează, sub patronajul membrilor onorari, jubileul de 50 de ani al existenței, în 25—28 Octombrie 1928.

Cursurile la licee încep în 8 Octombrie; la gimnazii, școale normale și profesionale în 16 Octombrie. Amânarea începerii cursurilor se face din cauza examenelor de tranziție și balaureat, la care se prezintă un mare număr de elevi.

Dușmănia și disprețul pentru operele de cultură și artă se manifestă la regimul sovietelor, în timpul mai nou, prin punerea în vânzare a comorilor din muzeele Moscovei și Petrogradului. În vreme ce popoarele culte își păstrează cu grijă colecțiile bogate de artă și cultură, bolșevicii le consideră de prisos și chiar dăunătoare viitorului comunist.

E rândul sinagogelor. După ce cârmuirea evreo-sovietică a Rusiei nenorocite a prefăcut multe biserici în săli teatrale, a venit rândul «modernizării» și sinagogelor, între care vreo zece au devenit cinematografe. Șefii evrei, ca să rămâie cocoțați și prieteni cu tovarășii «fără Dumnezeu», se lapădă și de sinagoge.

Numai 5 la sută! Au răcori de jidovime până și ungurii. De aceea s'a hotărât, la Budapesta, numărul studenților cari pot intra la facultăți: 300 la drept, 210 la litere și filosofie, 180 la medicină: 5 la sută dintre studenți pot să fie evrei.

Mare deficit. Serbările «Sfântului Ștefan» al Ungariei, organizate anul acesta cu mult târboi ca să atragă atenția străinătății asupra Budapestei, s'au sfârșit cu o completă neizbândă. Se așteptă să privească marel cortegiu cel puțin o sută de mii de privitori, cumpărând bilete. S'au vândut însă abea zece mii bilete, al căror preț e departe d'a acoperi cheltuelile.

Își vizitează mormântul... În Septembrie 1894, Schley atunci în vârstă de 36 ani, domiciliat la Rohlfelden, aproape de Birkenfeld, în (Rehmania), a dispărut în împrejurări misterioase. După câțiva timp descoperindu-se un schelet, într'o pădure din apropiere și identificat ca fiind al lui Schley, i s'au dresat actele de deces. D'atunci familia i a îngrijit mormântul cu pietate. Dar... zilele acestea Schley s'a reîntors la Rohlfelden. El declară că vine din America, unde a adunat o avere mare. În compania câtorva camarazi din tinerețe, de șaptezeci de ani ca și el, reînvialul s'a dus să-și viziteze mormântul.

Între Polonia și Palestina. De curând s'a ținut la Varșovia o conferință, la care a luat parte: Ministrul Bertoni, dela ministerul de externe, consulul general polonez în Ierusalim, Zbyazewky, consulul polonez la Iaffa, Dr. Hausner, delegații ministerului de comerț și ai institutului guvernamental de export, precum și mulți reprezentanți din lumea comercială și industrială. La această conferință s'a hotărât a se face totul spre a întări, într'o măsură mare, legăturile comerciale dintre Polonia și Palestina. (Și România are interese de a crea în Palestina și printr'însa în întreg orientul apropiat un debușeu pentru produsele sale. Deaceea ar fi de dorit ca cercurile respective din țara noastră să se ocupe mai deaproape de înființarea unei camere de comerț româno-palestinene, cum s'a făcut în Polonia, Germania și Austria).

ȘTIRI LOCALE

Trenurile pentru Ocna-băi, cu sfârșitul sezonului se sistează. Pe linia Sibiu—Ocna-băi circulează obișnuitele trenuri școlare. Plecare din Sibiu: la ora 6:20 dimineața, și 1:35 d. a. Înapoere la Sibiu: 7:30 dimineața, 2:42 d. m.

CARTI ȘI REVISTE

Calendar pe 1929. A apărut, cu ales și bogat material, cum se poate vedea din anunțul de pe pagina a patra a ziarului nostru, *Calendarul Bunului Creștin* (vechiul calendar arhidiecezan). Cartea merită să fie citită și răspândită, în cercuri largi, atât în orașe, cât și în sate, spre binele obștesc. A se cere dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Transilvania, organul societății culturale «Asociațiunea», a apărut pentru Septembrie a. c. cu proză și versuri de: S. Voicu, Al. Ciura, Al. Negură, A. P. Bănuț, Gh. Șerban, R. Demetrescu, I. Agărbiceanu, V. Vlaicu și Horia P. Petrescu. Prețul 15 lei. Red. și administrația: «Asociațiunea», Sibiu, strada Șaguna 6.

Pe muntele Solaro, din golful de Neapole, nuvele de *Nicu Borgovanu*, tip. Antonescu, București, 1928. Un vol. de 134 p. Prețul 100 lei. De vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu. — Volumul dlui N. Borgovanu cuprinde 4 nuvele: prima «Pe muntele Solaro», preambulă pe cititori frumos, în cadența de lopeți, ce poartă suflete îndrăgostite de larg de undoeri de apă, de zări senine albastre, pe întinsul mării tireniene în preajma insulei Capri, pe la Procida și Ischia; descrieri sobre și pitorești te rețin. O intrigă

ușoară și cu moral desnodământ. Duioșie, căldură și senin degajează lucrarea aceasta, ce te lasă odihnit când ai terminat-o. Celelalte trei nuvele sânt scrise în acelaș stil curgător, ușor și captivant. E o carte ce se poate citi la gura sobei, în nopțile de eamnă, după o zi de trudă, ca recreare. Nu-s în ea nici cunoștințe tehnice, nici pedanterie. Fraze calde, descrieri sugestive din albastrul Italiei și pe țărnuțul mării tireniene, glumă și ironie nesupărătoare. Dl N. Borgovan are mult talent. Stan.

Nr. 7647

(138) 2—3

Concurs

La Academia teologică ortodoxă «Andreiană» din Sibiu, sânt vacante două posturi de spirituali, pentru ocuparea cărora se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Dela concurenți se cere:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu școlar.
3. Absolutor teologic.

4. Testimoniu de calificățiune preoțească.

5. Adevăriniță despre serviciul de până acum.

6. Alte eventuale documente.

Preferiți vor fi preoții necăsătoriți ori văduvi.

Spiritualii vor avea locuința și întreținerea în institut, precum și un salar lunar de Lei 6550, plus eventuale gradații, la care cel ales va avea drept conform anilor de servicii.

Cererile sânt a se adresa Consiliului arhiepiscopiei ortodoxe rom. de Alba-Iulia și Sibiu.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc ținută la 15 Sept. 1928.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

Nr. 279/1928

(139) 1—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 dela întâia apariție în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Leleşu**, cu filiala Sohodol, din protopopiatul Hunedoara.

Comuna situată la 8 km. de gară.

Veniturile parohiale:

- a) Casă parohială corăspunzătoare;
- b) 25 litri grâu și 25 litri cucuruz dela fiecare fum (circa 160 fumuri);
- c) 23 jug. cad. pământ cultivabil;
- d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoara, în termenul indicat, și candidații se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de cătră enoriași.

Hunedoara, 11 Sept. 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop.

Nr. 9859/928 Ep.

(140) 1—1

Țemne de stejar de vânzare

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu are de vânzare în pădurea «Tufari» din Cisnădie 869 bucăți arbori de stejar, cari sunt a se scoate din pădure cu rădăcini cu tot, reprezentând un volum de 95 m. c. lemn de lucru și 247 steri lemn de foc.

Reflecții își vor înainta ofertele până la 10 Octombrie a. c. Consiliului arhiepiscopesc ort. în Sibiu, unde se pot vedea și condițiunile de vânzare.

Consiliul arhiepiscopesc.

ad Nr. 503/928

(136) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor mai jos notate, aparținătoare tractului Zarand, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român:

1. Blăjeni-Criș, de cl. III.
2. Blăjeri Grosuri, cl. III.
3. Bulzești de sus, cl. III.
4. Crișcior, cl. II, în folosința parohului 10 jug. pământ arător și 3 jug. pășune.
5. Rebicioara de sus, cl. III.

Venitele împreunate cu aceste posturi sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Reflectanții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare oficiului protopopesc al tractului Zarand în Brad, și după putință se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Brad, la 28 Iulie 1928.

Oficiul protopopesc ort. rom.

Pr. **Alexandru Fugăță**
adm. protop.

Nr. 318/928

(133) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Boz, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Sesie parohială pusă în vedere de consilieratul agricol al județului Sibiu.
3. Stola obișnuită în parohie.
4. Ferdelele de cucuruz și zilele de lucru.

Candidații își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc și se vor prezenta în comună spre a fi cunoscuți de popor.

Mercurea, 27 August 1928.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial din Boz.

Avr. **S. Pecurariu**
protopresbiter

Nr. 370/928

(137) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Chesler, din protopopiatul Târnavei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B, cu folosirea sesiunii parohiale de 22 jug. arător și fânaș, 1 jug. vie, din care sânt plantate 500 vițe, dela 110 case câte 20 litri cucuruz, 10 litri grâu și 2 litri vin la culesul viilor;

110 zile de lucru anual, 2 sortii de lemne din pădurea comună și stolele obișnuite în parohie.

Ceice doresc a ocupa acest post, să-și înainteze actele subsemnatului oficiu protopopesc în termen legal și să se prezinte în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Diciosânmărtin, la 7 Sept. 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român al Târnavei, în înțelegere cu consiliul parohial din Chesler.

Gheorghe Oprean
protopop.

**Reclama este
sufletul comerțului**

Nr. 585/1928

(130) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Ungra din protop. Rupeni (Cohalm) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Venitele fasonate în coala B, pământul vechi și cel nou primit din reforma agrară, total cam 16 jug.
3. Dela fiecare familie de români 1 ferdelă grâu (20 litre), cei săraci vor da 1 ferdelă cucuruz, văduvii și văduvele vor da 1/2 ferdelă. Familiile de neorustici vor da câte 1/2 ferdelă cucuruz, iar văduvii și văduvele lor pe jumătate adică 1/4 de ferdelă cucuruz.
4. Șase stânci de lemne pentru foc aduse acasă, eventual contra-valoră lor în bani din cassa bisericii, la caz că nu s'ar da lemne în natură dela comuna politică.
5. Venitele stolare stabilite aprobate și uzitate în tractul protopopesc Rupeni.
6. Dreptul de a mâna în pășunea comună atâtea vite câte mână un proprietar din comună.
7. Locuință în casele parohiale deplin corespunzătoare.

Concurenții să-și trimită cererile de concurs instruite cu documentele necesare în termenul fixat subscrisului oficiu protopopesc, având a se prezenta cu prealabila încunoștințare a acestuia în comună, spre a celebra, cuvânta și cânta la biserică, făcând astfel cunoștință și cu poporul.

Oficiul protopopesc ort. Rupeni (Cohalm) în înțelegere cu consiliul parohial ortodox din Ungra.

Ștena, în 23 August 1928.

Jeronim Buzea
adm. prot.

A apărut:

**Biserica Neamului
și drepturile ei**

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini.
Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei.
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Nr. 345/928

(134) 3—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea parohiei de cl. III a **Batrâna**, din protopopiatul Dobra, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conform coalei B.
2. Sesie parohială de 3 1/2 jug. cad. fânaș.
3. Stola uzitată în parohiile tr. Dobra.
4. Casă parohială.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc în termenul indicat și concurenții se vor prezenta în parohie după încunoștințarea protopopului.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 4 Septembrie 1928.

Iosif Morariu
protopop.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Crestin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1929

Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Despre colinde (Nașterea lui Hristos, sărbătoarea copilăriei, reînvierea colindelor, Pomul de crăciun). — *Mănăstiri ortodoxe în Ardeal*: (De-alungul Carpaților de sud, curtea dela Viena, distrugerea mănăstirilor ș. a.). — *Ion I. C. Brătlanu și Biserica lui Horia*. — La biserică (versuri). — *Știri și fapte*: (De anul nou, «Hristos și Natura», Legea cultelor, Actul dela 1700, Societatea ortodoxă a femeilor, Adunarea eparhială, Vizitații canonice, Religia și școala, Cruce la Călugăreni, Jubileu de 50 de ani, Monument preoților, Cursuri la mănăstirea Neamțului, Schitul dela Păltiniș — cu frumoase ilustrații, — Pace vouă, Regele Mihai I la școală, Mănăstirea Brâncoveanu ș. a.). — *Cântecul mamei, Psalm*, (versuri). — *La Bobotează*, amintiri dela școală. — *Respectați mamele*: Dumineca lor, zece porunci. — *Cu răbdare și dragoste*. — Ce dorim satelor. — *În alergare după avere*. — *Hărnicia unei preotese*, intru a da primul ajutor. — *Cununa de spină a Mântuitorului*. — *Sfânt locaș în refacere*: Mănăstirea dela Cioara. — *Presa bisericească*. — *Nevinovații*. — *Biblia*, cum se grăește despre biblie. — *Cum are să fle părintele protopop*. — *Umblați ca filii ai luminii*. — Dacă bei și eară bei. — Cetatea morților. — *Fel de fel*: 1. Ce poate sfânta cruce; 2. Fără podoabe lumesti; 3. Monument vânzătorului; 4. Biserica și alcoolismul; 5. Ceice cred în Isus Hristos? 6. Numai o minută. — *Glume*, ș. a.

Chipuri: Regele Mihai I în ziua de 10 Mai. — Schitul dela Păltiniș. — Sanatoriu de acolo. — Dela sfîntirea schitului și inaugurarea sanatorului. —

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea târgurilor de vite și mărfuri, ș. a.

Calendarul s'a tipărit cu *Șematismul* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 75 Lei

Plus porto postal **Lei 10**, și sânt a se trimite înainte prin mandat postal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat